

Απὸ τὰ απλάγχνα ὕμελλε λοιπὸν τῆς Βρετανίας
αὐτὸς ὁ ἄχες ν' ἀκουσθῆ τῆς τόσης θρηνῷδίας,
ὁ τὴν Εὐρώπην ἀπασχεῖ εἰς συντριβὴν κινήτας !
Απὸ τὰς ὅχθας τῆς χρυσῆς, τῆς ζηλωτῆς Ταμίας,
καὶ πτερεῖς εἰς τὴν δοξαν της, εἰς τὸν πολύν της πλούτου,
εἰς τὴν ἐλευθερίαν της ἐπαιρέται ποσεῖτον,
νὰ ἐκχυθῇ ἐπέπρωτο φωνὴ δακρυρρέουσα,
τὴν ἔλην μᾶλιστη τα τοῦ κόσμου μαρτυροῦσα !

Ω βεῖρόν, τῆς νήσου σου καὶ ἡ μεγαλειότης
καὶ τῶν ἀργαίων της οἴθην ἡ τόσης κόστηρότης
καὶ ἡ νομοθεσία της ἡ τόσον θρυλλουμένη
ὡς τύπος τελειότητος εἰς τῶν θνητῶν τὰ γένη,
αὐτὸς τὸ οἰκοδόμημα δεκαοκτὼ αἰώνων
ἀνεκαλύψθη ἀπὸ σὲ σκηνογραφία μόνον.
Διέσεισες τὸ κάλυμμα κ' ἐφάνη, πικρὰ θέα !

εἰς ὅλην της τὴν γύμνωσιν ἡ μήτηρ σου ἡ γραῖα.
Καθὼς δὲ τὴν φορμαίαν του ἐπ' ὅλης τῆς γῆς σείων
ὁ Βρέννος τῶν Κερσικανῶν, ἐπὶ τῶν Παρισίων
τὸν χάλκινὸν του ἰδρουσει καὶ μέγαν ἀνδριάντα
εἰς στήλην παριστάνουσαν τεράστια συμβίντα,
ὅμοια τῆς ποιήσεως καὶ σὺ οἱ Ναπολίων
τὴν ἄγαλμά σου ἔστηπες ἐπάνω τῶν τροκαίων,
κ' ἐπὶ τοῦ θριαμβεύοντος Εἵληνικου ἔδιπτος
τὸν τάρον σου συγκύμοσες μὲν ἡμιθών τέφους . . .

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΣΟΥΤΣΟΣ.

ΠΟΘΟΣ *)

Ἄχ νάσσουνα μαζύ μου
Δγάπη μου Μετούλα
Σὲ τούτη τὴν βαρκούλα
Μὲ τ' ἀστρο τὸ πανί.

Ἄχ νάσσουνα μαζύ μου
Μὲ τὰ νά τύγη ἀπὸ 'δε
Ποῦ νειστή, μου σὰν βρέδο
Γιά σὲ θὰ μαρανθῆ.

Μονάγοι τάτε οἱ δύο
Μέσ' τοῦ πελάου τοῦ ἀγκάλες
Χωρὶς μαρτυρίας ἀλλας
Πήρες τὸν Ούρανό,

Ἐλεύθερος ένα δάκρυ
Μὲ τίνα ήθελε χύσω
Στὸ πέλαγος ήθελ' ἀρήσω
Μὲ σὲ ένα στεναγμό.

Καὶ τὰ κακὰ τοῦ φεύγη
Θυμοδύμενοι τοῦ κόσμου
Ταῖς διστυχίαις μας, φῶς μου,
Καὶ κάθε συμφορά.

• • • • • •
• • • • • •
• • • • • •
• • • • • •

*) Τὸ ἀνέκδοτον τοῦτο ποίημα τοῦ Σολωμοῦ
ἐπτάλη ἥμιν ἐκ Ζαχύνθου ὑπὸ τοῦ κ. Ἀριστίδου
Καψοκεφάλου.

Ἀποσταμένοι ναῦται
Μερία ν' ἀναπαυθεύμε
Στοῦ πέλαγους ν' αὔρεοῦμε
Τὴν ἔρημην ἀγκαλιά

• • • • •
• • • • •
• • • • •
• • • • •

Δ. ΣΟΛΩΜΟΣ

ΕΡΝΑΝΗΣ ΟΥΓΚΩ

(Μετάφρασις ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΑΡΑΣΧΟΥ).

ΠΡΑΞΙΣ Δ'. — ΣΧΗΜΗ Β'.

Ο Δόν Κάρολος βιβίζεται εἰς βαθὺν βεμβασμόν.
Σταυρόνει τὰς χεῖρας, η δὲ κεφαλή του κλίνει
ἐπὶ τοῦ στήθους· αἴρονται ἀνακύπτει καὶ στρέφεται πρὸς τὸν τάφον.

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ, μόνος.

Συγγνώμην Μάγης Κάρολε! — Εἰς τὴν φυχράν σου
[κόνι] Πυρίνων λόγων ἐπρεπε φωνὴν ν' ἀκούσῃς μόνην.
Τὸν βόρδον σὺ ἀπακεῖσθε τριλυτῶν μεγαλειῶν,
Πικρενοχλόδιον τὸ σεπτὸν τοῦ ὄπουσοῦ σου μνημεῖον.
— Ο Μάγης Κάρολος ἐδῆ! — Καὶ δίχως νὰ φρύγισῃς
Τοικύτην, μυῆμα, δύνασαι σκιάν νὰ συγκρατήσῃς;
Σὺ, γίγα, μὲ τὸ πλεοτευρύδυ ἐδῆ τῆς κτίσεως σου,
Κ' εἰς ὅλον ἀναπτύξεις πεσὼν τὸ μέγεθός σου; —
Α, εἰν' ὀρχίσιν θέωμα τὸ πνεῦμα καταπλήσσον,
Τὸ πώς τὴν Δύσιν ἐπλατει καὶ ποία πάλαι ἦτον!
Οικοδομη, δύω θυνταὶς ἐπάνω της ὑψούσαι,
Κ' ἐμπρὸς των εἰ ἀνέκαθιν μονάρχαι κλίνουν γόνυ.
Σγεδὸν πάνι κρίτος, φεύδον, δουκάτον, βασιλεία,
Τὰ πάντα διαδοχικὴ περνοῦν κληρονομία.
Πλὴν μὲ τὸν Πάπκην ὁ λαὸς καὶ μὲ τὸν Καίσαρά του
Βεδίλει· τὸ αὐτόματον διὰ τοῦ αὐτομάτου.
Εκ τούτου τάξις, γενικάντισσαν σημεῖον.
Εκλέκτορες χρυσοσταφεῖς, σειρά καρδιναλίων,
Διπλῆ τοῦ κόσμου Σύγκλητος ὅπου ὁ κόσμος στέλλει,
Εν περατάξεις καρτεροῦν, καὶ ὁ Θεὸς τὸ θύλει.
Οταν ἴδεια τις λαμπρὰ μὲ τὸν καϊρὸν βλαστάνη,
Γύεσται, τρέχει, χύνεται, τὸ πάνι περιλαμβάνει,
Εκενθρωπίζεται, νικᾷ, ὑπόνομον ἀνοίγει.
Μονάρχαι τὴν πεδοπτεύον καὶ φίμωτρον τὴν πνίγει.
Ἄσεμβρη πλὴν εἰς Διάσταν ἡ Συνόδου κάμπιλαν,
Καὶ τὴν ίδεαν θὰ ίδοιν ἐξείρηντε τὴν δομήν
Τὰς κεφαλὰς των νὰ πατή, τοὺς θρόνους των νὰ σείσῃ,
Καὶ ἡ τιάρην, η τῆς γῆς τὴν σφράγειν νὰ κρατήσῃ.
Πάπκης καὶ Καίσαρ εἰς τὴν γῆν. Οὐδὲν ἐπὶ τοῦ βίου
Ἄνει αὐτῶν τοὺς περιστέρα χροιά της μαστηρίου,
Καὶ πᾶν τους δῶραν δι' αὐτοὺς ὁ ούρανὸς συγχέων,
Εἰς εὐωχίσιν τοὺς καλεῖται λατῆν καὶ βασιλέων,
Κ' εἰς νέφος, οὗποι δίστριος ὁ κεραυνὸς μαρμαρίτης,
Φιλοξενίαν ἡ Θεὸς τὴν κόσμου τοὺς προσφέρει.
Εκεὶ βούθιζουν, διαιροῦν καὶ τέμνουν τευτοχρόνως
Τὴν Οίκτυμένην, ὡς ἀγροῦ νομὴν ὁ γεωπόνος.
Καὶ πέραν, εἰς τὴν ξέωθεν εἰς βασιλεῖς πλατεῖαν,
Τοῦ δείπνου μόλις τὴν τέρψην εἰσπγέσουν εὐωδίαν,

Κ'εις τὰς δέλους κύπτοντες μὲ πλῆξιν καὶ θυμὸν τῶν,
Εἰς τάκη, διὰ νὰ ἴδουν, ὑφενταί τῶν ποδῶν τῶν.
Οὐ κόσμος, κάτωθεν κάτω, τὸ χάρος του κυλίει,
Καὶ πλάτους ἀφαιρεῖ ἐίς, ἢ ἄλλος διαλύει.
Εἰς ἐν ἀλήθεια καὶ τοχεῖς ὅλιγον μαριμνῶσι
Νὰ δώσουν λόγον, κυβερνῶν διότι κυβερνῶσι.
Οὐταν ἐν τοῦ ἀδύτου τῶν ἔξεργονται καὶ οἱ δύο,
Οὐ εἰς ἐν γλαίνη, ἐν λευκῷ ἢ ἄλλος σούδασι,
Μετ' ἀγωνίας φέσιν' ἡ γῆ καὶ θάμβους ανεκρήστου
Πάπαν καὶ Καίσαρ, δύοι, τὸ θύμιον τοῦ Πλάστου.
— Ο Καίσαρ! Καίσαρ νὰ κληθῆς τοῦ κύρους! — Ὡ

[μανία]

Καὶ νὰ μὴν γῆσαι! — νὰ κτυπῇ εἰς μάτην ἡ καρδία!
Οὐποτὸν ὑψες ὅπ' αὐτὸν τὸ μάρμαρον σκηνύνει,
Καὶ ποία μοῖρα! — Εύτυχες πλὴν διεβάται χρόνοι!
Βέτρος καὶ Καίσαρ! δύναμις μὲ θειεστέραν γνώμην,
Ἐκ δύο κέντρων τὴν διπλῆν ἐνυμφαγώγουν· Ρώμην,
Τοῦ ὄμραντον τὸ χρυσοῦν ἱωσαγογούντες νῆμα,
Καὶ εἰς τὸ σύγκαν δίδοντες νέαν ψυχὴν καὶ συγκανά.
Ἀναχανεμόντες λαζίς, συντρίβοντες ιδέας
Καὶ θρόνους, εἰς πλαστούργησιν Εὐρώπης ἄλλης νίας,
Καὶ εἰς τὸν τύπον τῆς χειρὸς λαμδάνοντες εἰς νέου
Τὸν ἀπομεινάντα χαλκὸν τοῦ κύρους τοῦ ἀρχαίου!
Ω! ποία μοῖρα! — Καὶ εἰς αὐτήν ἔδω τὴν πέτραν λήγει...
Τόσον λοιπὸν εἰνὴ ζωὴ καὶ οἱ ποῖοι μαρτύριοι;
Καὶ πᾶς! νὰ γῆσαι τῶν ἑνῶν, τῆς γῆς ἢ κληρονομίας?
Νὰ γῆσαι σὺ ἡ μάχαιρα, νὰ γῆσαι σὺ ὁ νόμος?
Τὴν Γερμανίαν νὰ πατήσῃ, οὐ γίγα, στηλοβάτην.
Πού! Καίσαρ, Μάγνος Κάρολος νὰ μὴ καληθῆσαι μάτην.
Ἀννίβαν καὶ Σεπίνιαν ὅμιον νὰ ταπεινόντες,
Τὸν κόσμον νὰ λορρεοπῆσαν... καὶ θλα ταῦτα κίνης!
Ἄ, σπουδαρχεῖτε, νάπιστε, καὶ τῆς ζωῆς τὸ πέρας
— Ιδέατε ποιον σείστα τὸν ἄξονα τῆς σφρίσεως
Μετὰ θερόβου καὶ βοῆς ἀς τρέγη, ἀς αὐξάνη
Η δύναμις σας, κτίζετε καὶ μὴν εἰπῆτε «φθάνετε!»
Αἰθοτομήσατε μαχρὰ μπάρκεσας μυνημέτα.
Τί θὰ σάς μείνει εἰς τῆς ὁδοῦ τὸ πέρας; — Διασυγκά,
Αὐτὸς ἢ λίθος! — καὶ τῶν πρήνων καὶ μεγα-

[τείων; —

Ολίγοις στίχοι, πρόγειος ἀνάγνωσις παιδίων!
Ἄι, θαν καὶ ἐν ἔχετε ψυχῆς μεγαλουργίαν,
Ἴδοις δὲ σχολατος σταθμός... Τὴν αὐτοκρατορίαν,
Καὶ δὲν μὲ μέλει! πρὸς αὐτὴν καὶ τείνειν καὶ αὐτέγω.
Φωνὴ μὲ λέγει μυστικὴ τὴν ἔχειει! — Θὰ τὴν ἔχω.
Ἐάν τὴν είγει!... Οὐρανὲ, ὀποῖον θάμβος βίου!
Μόνος, θρόνος, ἐπάνωθεν ἔξωστον αἰθερίο!
Ἐκλείς τοῦ θέλου τῶν ἑνῶν τῶν ἐπιστρεμένων
Νὰ γῆσαι, πλῆθος ὅποι τὴν σκηνητούχιον ἐπιφρέμενων
Νὰ κύπτῃ καὶ τὸ πέδιλον ἐπάνω τῶν νὰ κλίνῃς.
Κατέπιν τὴν φευδικὴν πομπὴν νὰ διακρίνης,
Μεργράδους, δόγας, κέμπτας, πληθὺν καρδιναλίων,
Καὶ πέραν, λόγχην ἵπποτῶν καὶ κράνος μαρκεσίων.
Στρατὸν καὶ κλῆρον ἐπειταὶ καὶ πέραν, εἰς τὰ σκότη,
Καὶ τῆς δένουσσον τὴν βυθὸν — ὁ κόσμος νὰ ὑπνάτηῃ.
— Ο κόσμος! — πέλαγος βαθὺ, αὐθρωπων τρικυμία.
Εἰς κρότος δάκρυα, φωναὶ καὶ ἐνιστε πικρία.
Παράπονον, ἐξ οὐ ἡ γῆ δρύνεται καὶ σπάρει,
Ενῷ βαθύστονος τῆς σαλπίσματα μάς φέρει!
Ο κόσμος! — πόλεις, φρεύστε, ἐν σμήνος πυκνω-

[μένον; —

Τὸν ἐπεισμένον κώδωνα τῆς τεραχῆς σηματίνον!
— (Ἐν φεμένωσι.)

Βάσις ἑνῶν, ἐπάνω του ὑψόνει παρ' ἀλπίδα
Τὴν εἰς τοὺς πόλους ἔχουσαν τὰς βάσεις πυραμίδα.
Εἰς τὰς πυκνάς του, κῦμα ζῶν, τὴν περισφίγγει
Καὶ τὴν τεράττας, τρέμουσαν, εἰς τὴν εὐρύγυ του σάλον.

— Αναπτυτοῖ τὰ ἐπ' αὐτῆς, καὶ εἰς τούρμαν τὰ νίφη.
Τοὺς θράνους ὡς ἐδώλια κινεῖ καὶ περιστρέψει.
Οἱ βασιλεῖς, περίσσεοι καὶ εἰς μετὰ τὸν ἄλλον,
Ἐπίνω στρέψουν... — Βασιλεῖς, ίδιτε κάτω μᾶλλον!
— Λ, οἱ λαοὶ! — ωκεανὸς, ταραττοράνης φύσις,
Οπου δὲν φίπτεις τίποτες χωρίς τὸ παν νὰ σείσῃς!
Κύμα, ἐν σκηνήρων κυλινδοῦν καὶ ἐν μνῆμα ναννουρίζον,
Καὶ τοὺς μονάρχας εὐαισθαντες σπανίως εἰκονίζον!
Ω, ἂν ἐντὸς διεβλεπον τῆς μαρτρῆς του πατοίας,
Ἀπειρούς θύελον ίδη ἐντὸς του δυνατοτήτας,
Δακρύρας τριπότης, γαυμαγός, ὅποι τὸ κῦμα φέον
Κούλεις τὸ θέραμον καὶ τὰς διπλής πλέον!
— Καὶ θλα ταῦτα, δι' ἐμέ; — Καὶ ν' ἀναβῶ ἐπάνω
Εἰς τίσσον ὑψοῦ! — Εἰς Ουρανὸς καὶ πάντη μόνος, φάνων
— Νὰ γῆν ἡ ἀδυσσας ἐμπρός! ... Κ'εις τὴν στεγμήνην
[ἐκείνην

Λην αἰρνιδίδιν τὸ κινέν μὲ σέρη σκοτοδίνην!
Ω! βασιλέων καὶ λοιπῶν ἀψις οὐρανογείτον,
Στενὸν τὸ κάντρονσα! — Οὐαὶ ἀν σταματήσω φρίττων!
Ηοῦ θέλω τὸ τεκτονική; ... Καὶ ἄν δὲ ποιέμου σφάλη,
Ἐνῶ πυρέσσων ὅπ' αὐτὸν ὁ κόσμος ἀναπάλλει...
Άν δὲ θύελρων η γῆ καὶ οὐρανομάς φρεοῦτο; ...
— Καὶ τέλος, ἔλαβε τὸ πᾶν εἰς χείρας, τι μὲ τοῦτο;
Εἰς τίσσον βάρος ἐπαρκῶ; καὶ η δύναμις μου ποια;
Νὰ γίνω Καίσαρ; Οὐρανὲ! μὲ νόρκην η βασιλεία...
Ουητὸς δὲν είγει καὶ κοινὸν δὲν ἔχει χαρακτήρα
Οστις αἰχάνει τὴν ψυχὴν ἐνῷ αἴλαν' η μοίρα.
Κ' ἔγινε! ... τὶς σκέπη δι' ἐμὲ καὶ πρίναισα συγχρένως;
Η ποῖος κλίρεις ν' ἀναβῶ; ...

(Γονυπετῶν πρὸ τοῦ τάρου.)

Πιάσσε, σὺ μόνε!

Αί, θαν πᾶν ἐμπιδίον η γείρ τοῦ Πλάστου αἴρει,
Καὶ δύο θρόνους δι' ήλιων ἀντικετῶνσις φέρει,
Καὶ ἐν τοῦ τάρου στάλαξε εἰς τὴν ψυχὴν μου πνέων
Τι μέγα, τι ἔχαιστον, τι ἀληθῆς φρείσνει!
Ποικιλοτρίπων ἀρές με τὰ πάντα νὰ γνωρίσω.
Τὸν κόσμον δεῖξε με μικρὸν, ἀφοῦ νὰ τὸν ἔγγισω
Δὲν ἔχω θάξης. Δεῖξε με τὰς κλιμακος τὸ πέρας,
Ηοῦ ἐκ βοσκοῦ εἰς Καίσαρα ἔγγισει τοὺς αἰλέρας,
Καὶ τὴν βαθύτιδα του καθεῖς ἐνῷ κρατεῖ καὶ θέλει,
Τοὺς ἄλλους βλέπων κάτωθεν τὸν γέλωτα συστέλλει.
Οδύγησε μ' ἐπὶ διηρῶν ὡς σὺ νὰ βασιλεύω,
Κ' εἰπὲ ἄν πρέπει νὰ μισῶ η πρέπει! ν' αἰγυνητεύω.
— Ω, γα! — ἀν είγεις θληθῆς πῶς ἐκ τοῦ μαύρου σκέτου
Σκιά μεγάλης εἰς τῆς ζωῆς ἐνίστε τοὺς κρότους
Ορθούταις, καὶ εἰς ἔκλαυσμάν ἐ τάφος εἰφνιδίαν
Πειλανοίγεις, καὶ ἐπὶ γῆς ἀκτίνα φίπτει μιαν.
Λην ἔχη σύτω, ἀς εἰπή τὸ εὐμενές σου χώμα,
Τι μετά Μάγνος δύναται νὰ πράξῃ τὶς ἀκόμα!]
Οὐλεῖτε, καὶ μὲ τὴν πνοὴν ἀν πρέπει τῆς τιμῆς σου
Τὴν θύρην ταῦτην ἐπ' ἐμοῦ νὰ θράσυς η προσρροήσις σου.
Η μᾶλλον εἰς τὸ θύετον θυαιστήριον σου
Νὰ ἔμεινα ἄρες, τὸ σεπτὸν νὰ θέξει μέτωπόν σου.
Μὴ μ' ἀποβάλλεις θές σφοδράς πνοῆς ἀνεμοβάλλην
Στηρίξου εἰς τὸ λίθινον προσκέφαλόν σου. Λάλεις
Νοΐτε καὶ μὲ μίαν λέξιν σου ἀν μέλλης ὀλεύσιαν
Νὰ μοῦ νεκρωσής την μορφήν καὶ θρύσσης την καρ-

[δίαν,

Οὐλεῖτε, καὶ τὸν ἔκθαμβον οἵτιν σου μὴ τυφλόντης
Δι' δοσῶν χύνει λάρμασσαν η ἔνθεος σου κόνις!
Ω, ἀν σιγῆς, ἐν τάκην σου ἐπίτρεψε νὰ φθάσῃ
Τὸ μέτωπόν σου τὸ εὖρον ὡς κέπησματα νὰ σπουδάσῃ.
Ν' ἀνακατρήσω ἀρές με τὸ θύες τῆς θανῆς σου.
Οὐδὲν τοσούτον οὐρανὸν ὡς σὴ μηδένωσις σου.
Κάννης σιγῶσα κόνις σου, αὐτὴ δὲ μ' ὁδηγήσῃ.
Εμβαίνω!

(Πλησιάζει τὴν κλειδίδα ἐπὶ τοῦ τάφου.)

Άλλος διν οὐδελεν ἔξαιρωνς μὲν λαλήσει...
Άν οὐθίσιν, βαδίζοντες, ἐγγύς τὸν γῆσθανούμενον...
Άν εἴησκόρην μὲν λευκὴν ώς τὴν χίστην κέρηνον...
Ἄτε οὐδεν.

(Διαβέτεις οὐδετες βρυμάτων.)

Ἔτον πάτημα; — Τίς οὐδελεν τολμήσει;
Νεκροῦ τοιεύτου, πλὴν ίμεον, τὸν Σπένον νὰ συγχύσῃ;
Τίς; ...

(Ο κρήτος πληγάζει.)

Δ, θά ηγέτης διαρρήσεις διατάξεις
Ἄτε ξυδεω!

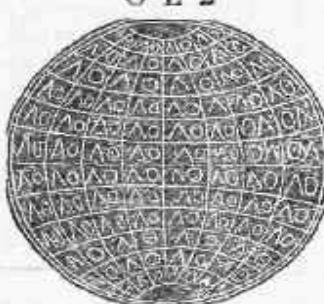
(Δινοίγει τὴν θύραν τοῦ τάφου, ήν ἐπιναυάλεις ἐμβαίνων. — Εἰσέρχονται πολλοί, βαδίζοντες βαρεῖ βήματι καὶ κρυπτομενοί ὅπε τοὺς μανδύας καὶ τοὺς πίλαρος αὐτῶν.)

ΓΡΙΦΟΣ

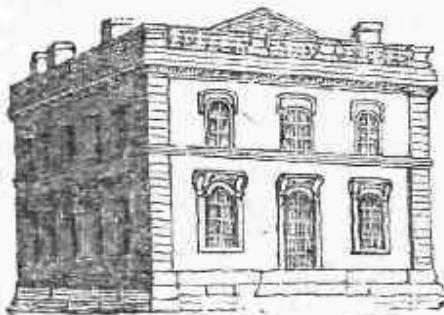
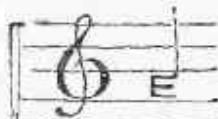
I A N

Θ Ε Σ

Ε Ο Κ

ΛΥΣΙΣ ΤΟΥ ΕΝ Τῷ Δ' ΦΥΛΛΑΔΙΟ ΓΡΙΦΟΥ.

Ἡ ψυχὴ ἐγκατοπτρίζεται εἰς τὰ ὄμματα.)

(Ι — ψυχὴ (χρυσαλίς) — Αγκατοπτρίζεται — εἰς τὰ ὄμματα).

Τὸν γρῖφον τοῦτον ἔλυσεν δικαίως Ιω. Κόντος.